



לתמצית פסק הדין

בדא 77/16

**בבית הדין המשמעתי הארצי של לשכת עורכי הדין בישראל**

**בפני: עו"ד ויזר עמנואל - אב"ד**

**עו"ד קשלוס רוני אהרון - חב"ד**

**עו"ד נגבי צפרייר - חב"ד**

**המערער: עו"ד יוסי נקר**

מרח' אביטל 56/3 יקנעם עילית 20692

בעצמו

**המשיבה: ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין בישראל**

**באמצעות עו"ד ערן זהר**

**פסק-דין**

1. בפנינו ערעורו של עו"ד יוסי נקר (להלן: "המערער"), כנגד פסק דינו של בית הדין המשמעתי המחוזי במחוז צפון, אשר הרשיע את המערער בעבירות לפי כללים 16 ו-36 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986 (להלן: "הכללים") ביחד עם סעיף 61 (2) לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (להלן: "החוק"), והטיל על המערער בגין הרשעה זו – עונש השעיה בפועל לתקופה של 3 חודשים; השעיה על תנאי למשך 9 חודשים שיוטלו עליו אם יעבור במשך 3 שנים ממועד פסה"ד עבירה בניגוד לכללים 16 ו-36 לכללים, ביחד עם סעיף 61 (2) לחוק; והוצאות ללשכה בסך של 6,000 ₪ אשר ישולמו ב- 5 תשלומים (בד"מ 16/14 – עו"ד יצחק לוי, אב"ד; עו"ד שאדי חורי, חב"ד; עו"ד ראמח עומד, חב"ד).

**תמצית העובדות ההליך נשוא הערעור:**

2. העובדות ההליך נשוא הערעור, שהיוו את הבסיס לכתב הקובלנה, כפי שפורטו בהכרעת הדין, הינן כדלקמן:
  - 2.1. בשנת 2005 פנה המתלונן (מר אילן צפרייר, להלן: "המתלונן") למערער על רקע משבר בחיי הנישואין שלו עם רעייתו דאז. המערער ערך עבור בני הזוג 3 הסכמים: הסכם להסדרת מערכת היחסים בין בני הזוג; הסכם מתנה; התחייבות לתת מתנה.
  - 2.2. בשנת 2011 פרץ סכסוך בין בני הזוג.
  - 2.3. ביום 08.12.2011 הגיש המערער, בשם רעיית המתלונן (לימים, גרושתו), תביעה ליישוב הסכסוך בביהמ"ש לענייני משפחה בחיפה, וביום 29.12.2011 הגיש המתלונן תביעה לביהמ"ש לענייני משפחה בחיפה למתן פס"ד הצהרתי לביטול עסקת המתנה. באותו הליך יוצג המתלונן ע"י עו"ד אחר (עו"ד חרל"פ) ואילו המערער נטל על עצמו לייצג את רעיית המערער גם בהליך זה, כאשר בכתב ההגנה פירט את קשריו עם המתלונן וצירף חילופי דוא"ל שניהל עם המתלונן ועבור המתלונן, במסגרת פניית המתלונן אליו משנת 2005.
  - 2.4. ב-24.04.2013 הגיעו המתלונן ורעייתו/גרושתו להסכם פשרה שסיים את התביעות ההדדיות ביניהם.
  - 2.5. על פי כתב הקובלנה ייצג המערער את רעיית המתלונן באותו עניין בו ייצג את בני הזוג במשותף; המערער

- נטל על עצמו את ייצוגה של רעיית המתלונן חרף העובדה שהיה צפוי להעיד לטובתה בהליך; המערער חשף בכתב ביה"ד פרטים החסויים בחיסיון עו"ד – לקוח.
- 2.6. בהתאם לכך הואשם המערער בעבירות לפי הוראות החיקוק הבאות:-
- 2.6.1. טיפול נגד לקוח, עבירה לפי ס' 16 לכללים.
  - 2.6.2. מתן עדות מטעם לקוח, עבירה לפי ס' 36 לכללים.
  - 2.6.3. הפרת סודיות, עבירה לפי ס' 19 לכללים.
  - 2.6.4. הפרת חיסיון, עבירה לפי ס' 90 לחוק.
  - 2.6.5. פגיעה בכבוד המקצוע, עבירה לפי ס' 53 לחוק.
  - 2.6.6. התנהגות שאינה הולמת את מקצוע עריכת הדין, עבירה לפי ס' 61 (3) לחוק.

### הכרעת הדין של ביה"ד דלמטה

3. לאחר שמיעת הראיות קבע ביה"ד דלמטה כדלקמן:-
- 3.1. בהתייחס לעבירה לפי ס' 16 לכללים, טיפול כנגד לקוח, קבע ביה"ד דלמטה כי יש להרשיע את המערער.
  - 3.2. בהתייחס לעבירה לפי ס' 36 לכללים, מתן עדות מטעם לקוח, קבע ביה"ד דלמטה כי יש להרשיע את המערער.
  - 3.3. בהתייחס לעבירות לפי ס' 19 לכללים ולפי ס' 90 לחוק, הפרת סודיות והפרת חיסיון, קבע ביה"ד דלמטה כי יש לזכות את המערער משתי העבירות.
  - 3.4. בהתייחס לעבירה לפי ס' 53 לחוק ולפי ס' 61 (3) לחוק, פגיעה בכבוד המקצוע והתנהגות שאינה הולמת את מקצוע עריכת הדין, קבע ביה"ד דלמטה כי יש לזכות את המערער משתי העבירות.
4. הנה כי כן, ביה"ד דלמטה הרשיע את המערער בעבירות לפי כללים 16 ו-36 לכללים, ביחד עם סעיף 61 (2) לחוק, והטיל על המערער עונש השעיה בפועל לתקופה של 3 חודשים; השעיה על תנאי למשך 9 חודשים שיוטלו עליו אם יעבור במשך 3 שנים ממועד פסה"ד עבירה בניגוד לכללים 16 ו-36 לכללים, ביחד עם סעיף 61 (2) לחוק; והוצאות ללשכה בסך של 6,000 ₪ אשר ישולמו ב- 5 תשלומים.

### הערעור

5. ביום 14.07.2016 הגיש המערער כתב ערעור על פסק דינו של ביה"ד קמא, במסגרתו טען (בקליפת אגוז), כדלקמן:-
- 5.1. לטענת המערער לא היה מקום להרשיעו בעבירה של ייצוג בבימ"ש תוך ניגוד עניינים, כאשר כתב התביעה שהגיש המתלונן נגד רעייתו/גרושתו, לא הוגש ע"י הקובל לביה"ד דלמטה, ואף לא התאפשר למערער עצמו להגישו.
  - 5.2. לטענת המערער ביה"ד דלמטה קבע כי קשה לתת אמון בגרסת המתלונן, ומשכך לא היה מקום לקבל דבר מעדותו.
  - 5.3. לטענת המערער הפעולה המשפטית שביצע עבור המתלונן ורעייתו דאז בשנת 2005 הייתה טכנית בעיקרה, וכללה ניסוח מסמך משפטי באופן שאינו מהווה ייצוג משפטי, ומשכך לטענת המערער, ייצוג אשת המתלונן בשנת 2011 אינה מהווה עבירה על ס' 16 לכללים.
  - 5.4. באשר לאישום לפי ס' 36 לכללים (עדות מטעם לקוח) טען המערער כי לא התבקש להעיד באותו הליך, ולא נדרש ע"י ב"כ המתלונן להעיד או להתפטר מייצוגו, פעולה שחזקה עליו שהיה עושה לו חשב שיש בכך ממש. המערער אף הוסיף וטען כי לו היה ביה"ד דלמטה מעיין בכתב התביעה שהגיש המתלונן לביהמ"ש כנגד רעייתו דאז היה מתרשם שגדר המחלוקות בין בני הזוג לא חייבו את העדת המערער בהליך שהתנהל בין הצדדים.
  - 5.5. כאמור, המערער אף טען, וטענתו זו לא נסתרה ע"י ב"כ הקובל, כי בפועל לא העיד באותו הליך ואף לא נדרש לכך.
  - 5.6. כדלמטה על המערער על הרשיע את המערער על ייצוגו של המתלונן, עבירה לפי ס' 36 לכללים, ביחד עם סעיף 61 (2) לחוק, והטיל עליו עונש השעיה בפועל לתקופה של 3 חודשים; השעיה על תנאי למשך 9 חודשים שיוטלו עליו אם יעבור במשך 3 שנים ממועד פסה"ד עבירה בניגוד לכללים 16 ו-36 לכללים, ביחד עם סעיף 61 (2) לחוק; והוצאות ללשכה בסך של 6,000 ₪ אשר ישולמו ב- 5 תשלומים.

3.ט.ט. בהקשר זה מלין המעורר על קביעת ביה"ד דלמטה כי עוונת הריגה אנוחה לזיונת וזיונת לקביעה האם הסכם המתנה נכפה על המתלונן כטענתו או שמא המתלונן יזם את החתימה על ההסכם מרצונו הטוב והחופשי".

5.7. המערער אף ערער על חומרת העונש שקבע לחובתו ביה"ד דלמטה, והלין על כי מדובר בעונש שאינו מידתי.

6. המשיבה הגישה תשובתה לערעור. טענות המשיבה בקליפת אגוז הינן כדלקמן:-

6.1. לטענת המשיבה מדובר במחלוקת משפטית, ומשכך אין רלוונטיות לשאלה אם הוגש או לא הוגש כתב התביעה נשוא ההליך שהתנהל בין המתלונן לבין רעייתו דאז וממילא טוענת המשיבה כי המערער ביקש להגיש את אותה ראייה בניגוד לדיני הראיות ומשכך מוצדק סירובו של ביה"ד דלמטה מלקבל את הראייה.

6.2. לטענת המשיבה יש לראות בשירות המשפטי שנתן המערער למתלונן ולרעייתו דאז משום שירות משפטי מהותי, ואין לקבל את הטענה כי מדובר בפעולה טכנית בלבד.

6.3. עד מוסיפה המשיבה וטוענת כי המערער חשף בכתב ההגנה שהגיש בשם גרושתו של המתלונן, פרטים בדבר קשריו עם המתלונן, אשר היו חסויים כלפיה. דא עקא, המשיבה עצמה ערה לכך שהמתלונן לא הורשע בעבירות של הפרת חיסיון ו/או הפרת סודיות ו/או ניגוד עניינים, ואף זוכה מאישומים אלו שעמדו נגדו.

6.4. בהתייחס לטענת המערער כי הביא להסכם שנחתם בין הצדדים את ההסכם הקודם שחתמו ביניהם אותם צדדים, טוענת המשיבה כי מדובר בעניין עובדתי שלא הוכח, וממילא עצם מתן הייעוץ למתלונן, גם אם מדובר על ייעוץ בעקבות הסכם מוקדם יותר שערכו המתלונן ורעייתו דאז בינם לבין עצמם, יש בו כדי להצדיק את ההרשעה.

6.5. בהתייחס לעובדה (שלא הוכחשה) כי המערער לא התבקש להעיד בהליך שהתנהל בין המתלונן לבין רעייתו דאז, טענה המשיבה כי אין בכך כדי להצביע על כך "שהמערער לא היה צפוי להעיד". לטענת המשיבה, עצם מעורבותו של המערער בהליך שהתנהל בין בני הזוג בשנת 2005, העמידה אותו במצב בו הוא היה צפוי להעיד בהליך המשפטי שהתנהל בין בני הזוג ומשכך הוא היה מנוע מליטול על עצמו את ייצוגה של רעייתו דאז של המתלונן.

7. ביום 30.11.16 התקיים דיון בערעור ונשמעו טענות הצדדים בהרחבה.

8. בעקבות הדיון בערעור בדקו הצדדים אפשרות להגיע להסכמות מחוץ לכותלי ביה"ד אשר ייתרו את הצורך במתן פס"ד בערעור זה, אולם ביום 18.12.2016 הודיע ב"כ המשיבה כי לא עלה בידי הצדדים להגיע להסכמות בתיק דנן. עם זאת הודיעה המשיבה כי אינה עומדת על תשובתה לערעור בכל הנוגע לכלל 36, ואינה עומדת על הרשעתו של המערער בכלל זה.

**דיון והכרעה:**

**עבירה על פי כלל 36 לכללים**

9. טוב עשתה המשיבה על כי הודיעה שאינה עומדת על תשובתה לערעור בכל הנוגע לכלל 36 לכללים ואינה עומדת על הרשעתו של המערער בהתייחס לעבירה על פי כלל זה.

10. עיון מעמיק בהוראות כלל 36 לכללי לשכת עוה"ד, מראה כי קיים ספק של ממש באם היה מקום לייחס את העבירה נשוא כלל זה למערער, באשר אינה עולה אף מן העובדות שפורטו בכתב הקובלנה.

להלן הוראת כלל 36 הנ"ל:

**עורך דין כעד**

36. (א) לא ייצג עורך דין אדם בהליכים משפטיים, לרבות ערעור, אם הוא עומד להעיד מטעם אותו אדם כמסד משלחו ככלי ייצוגי. נדרש עורך דין להעיד מטעם של אדם אחר

אדם באחריות משגביו והחליטים האמורים, נקרא עורך הדין לזוועי מטעמו של אדם אחר.  
שהחל לייצגו - יחדל מן הייצוג.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מסירת עדות כשעורך דין נקרא להעיד בידי בעל דין יריב,  
או בענין שהוא טכני או ברשות בית המשפט או ברשות הועד המחוזי.

11. הוראת כלל 36 (א) מתייחסת למצב בו צפוי עורך דין להיקרא להעיד מטעם אותו אדם הוא מייצג, קרי לקוחו, כאשר עומדת לעוה"ד האופציה להפסיק ולייצג את לקוחו, באם יקרא להעיד מטעמו לאחר שהחל בייצוגו.  
ס"ק (ב) קובע באופן מפורש כי הוראות ס"ק (א) לא יחולו על מסירת עדות כשעוה"ד נקרא להעיד בידי בעל דין יריב.

12. במקרה שבפנינו ממילא לא נקרא המערער להעיד ע"י מי מן הצדדים לאותו הליך, לא ע"י מרשתו (אותה ייצג וניהל את הגנתה, באופן שאמור היה לדעת אם יהיה עליו להעיד בהליך מטעמה) ולא ע"י המתלונן.  
לטענת המערער ניתוח התביעה במועד בה קיבל אותה הביא אותו למסקנה כי לא יידרש להעיד בהליך. וממילא ככל והיה עליו להעיד מטעם מרשתו הרי שהיה עליו להתפטר מייצוגה, או לחילופין היה חשוף לתביעת רשלנות ככל והיה נוהג באופן שהיה בו כדי לפגוע בהגנתה.

13. מכל מקום, נוכח הודעת המשיבה מיום 18.12.16, הרי שאנו פתורים מהמשך הדיון בעבירה זו, נוכח מחיקת סעיף זה מכתב האישום יש כמובן לבטל את הרשעתו של המערער שיוחסה לו על פי כלל 36 הנ"ל.

#### **עבירה על פי כלל 16 לכללים**

14. להלן הוראת כלל 16 לכללים, העוסק בעבירת "איסור על טיפול נגד לקוח":

#### **איסור על טיפול נגד לקוח**

16. (א) עורך דין לא יטפל נגד לקוח –

(1) בענין או בקשר לענין שטיפל בו למען אותו לקוח;

(2) בענין אליו יש זיקה של ממש למידע שקיבל עורך הדין מאותו לקוח או מטעמו.

(ב) הועד המחוזי, או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי להחליט, לפי פניית עורך דין, כי מתן חוות דעת או קיום התייעצות גרידא, או פעולה במקרה פלוני, לא היה בהם משום טיפול בענין למען לקוח, או כי מידע מסויים אין לו זיקה של ממש לענין, או כי אין במידע שהתקבל כדי למנוע מעורך הדין לטפל בענין, ובלבד שהחלטה כאמור תינתן לפני שעורך הדין יקבל על עצמו את הטיפול בענין האמור.

15. טוען המערער כי המתלונן לא היה "לקוחו" לענין סעיף זה ובכלל.

16. לטענת המערער, הוא הסתמך על טענת המתלונן בכתב התביעה שהגיש נגד רעייתו דאז (אותו כינה המערער "כתב היסוד"), בו טען המתלונן כי המערער לא ייצג אותו במסגרת ההסכם שנחתם בשנת 2005 עם רעייתו דאז. לפיכך, טוען המערער כי לא ראה כל פסול בכך שהחליט לקחת עליו את ייצוגה של מרשתו באותו הליך. בהתאם לטענה זו של המערער, המתלונן שינה את עמדתו רק לאחר שהחליף את בא כוחו באותו הליך, ואין לקבל התנהלות שכזו אשר למעשה סתרה התנהלות קודמת של המתלונן, שהמערער הסתמך עליה.

17. עוד הוסיף המערער וטען כי אין לראות בפעולה שביצע עבור המתלונן ורעייתו (דאז), בשנת 2005, משום ייצוג, מאחר ופעולתו עבורם הייתה טכנית במהותה, וכל כולה משום סיוע בניסוח ועריכת מסמך אשר כבר הוכן קודם לכן ע"י בני הזוג.

18. יובהר כי המערער בהגנותו, אישר במענה לשאלת ביה"ד, כי כאשר הגיעה אליו רעיית המתלונן דאז וביקשה את ייצוגה במסגרת התובענה שהגיש נגדה המתלונן, חלפה בראשו המחשבה האם עלולה להיות בעייתיות בייצוג זה בהיבט האתי. אולם לאחר שקרא את כתב התביעה שהגיש המתלונן השתכנע כי מכתב התביעה לא עולה כל טענה כנגדו, ולא נטען כי הוא ייצג את המתלונן אלא אף להיפך (עמ' 23-24 לפרוט').

19. איננו יכולים לקבל את מהלך מחשבתו של המערער. לא המתלונן הוא שקובע אם היה בהתנהלותו של המערער (כלפי המתלונן ורעייתו דאז, שניהם ביחד או מי מהם) משום ייצוג בהתאם להוראת כלל 16 לכללים.

20. גם אם בחר המתלונן, מטעמיו הוא (וניתן להניח כי היו טעמים תועלתניים אשר הובילו את המתלונן לטעון כפי שטען בהליך שניהל כנגד רעייתו דאז) לטעון כי המערער לא ייצג אותו בעריכת ההסכמים, הרי שיש לבחון את הדברים בבחינה אובייקטיבית עובדתית ולקבוע האם נתן המערער שירות למתלונן, אשר יש בו משום ייצוג, בהתאם להוראת כלל 16 הנ"ל.

21. בהקשר זה אנו מאמצים את קביעת ביה"ד דלמטה אשר קבע כי המערער טיפל בעניין הסכם המתנה למען המתלונן, ומשכך חל עליו איסור לטפל באותו עניין כנגד המתלונן.

22. קביעה זו מתיישבת אף עם קביעת ביה"ד דלמטה, אשר זיכה את המערער **מעבירת חשיפת מסמכים** מאחר וקבע כי שני בני הזוג **היו לקוחות של המערער**, ומשכך לא היה חייב בסודיות בינם לבין עצמם ויכול היה לחשוף את המסמכים שנמסרו לידיו בשנת 2005 ע"י מי מבין בני הזוג, לאחר.

23. כל מסקנה אחרת תביא לביטול הזיכוי מעבירת הפרת הסודיות והפרת חיסיון, המתבססת על קביעת ביה"ד דלמטה כי המערער ייצג את שני בני הזוג ומשכך רשאי היה להעביר את המסמכים שהיו בידיו לכל אחד מהם בנפרד.

24. **בהתאם לכך הננו מוצאים לנכון להותיר על כנה את הרשעת המערער בעבירה שיוחסה לו על פי כלל 16 לכללים.**

#### **סעיף 61 (2) לחוק לשכת עורכי-הדין**

25. בסיכום הכרעת הדין של ביה"ד דלמטה, נקבע כי המערער הורשע בעבירות לפי כללים 16 ו-36 לכללים, ביחד עם סעיף 61 (2) לחוק.

26. דא עקא, הוראות האישום בהם הואשם המערער אינן כוללות את הוראת ס' 61 (2) לחוק.

27. זאת ועוד, בחינת הוראת ס' 61 (2) לחוק, מעלה תהיות, שמא מדובר בשגגה אשר השתרבבה בטעות לפסה"ד של הערכאה דלמטה.

להלן הוראת ס' 61 לחוק:

#### **עבירות משמעת**

61. אלה עבירות משמעת:

(1) הפרת הוראה מהוראות הסעיפים 53 עד 60 או של דין אחר המטיל חיוב או איסור על עורך דין בקשר למקצועו;

#### **(תיקון מס' 33) תשס"ט-2009**

(2) הפרת כללי העבודה המקצועית שנקבעו לפי סעיף 100 או לפי סעיף 108(2);

(2) והפוט כללי האוניקוה והמקצועיות שנקבעו לפי סעיף 109 או לפי סעיף 98 (ספיג),

(3) כל מעשה או מחדל אחר שאינו הולם את מקצוע עריכת הדין.

28. הנה כי כן, הוראת ס' 61 (2) מפנה להפרת כללי האתיקה שנקבעו לפי ס' 109 או לפי ס' 98 יג' (3) לחוק.

29. בחינת הוראות סעיפים אלו [109 ו- 98 יג' (3)] מראה כי מדובר בכללים שאינם קשורים לעניינו – סעיף 98 יג' (3) עוסק בהוראות מיוחדות לעניין אתיקה מקצועית של עו"ד זרים; וסעיף 109 עוסק במתן הרשאה למועצה הארצית להתקין כללים בכל עניין הנוגע לארגון הלשכה ופעולותיה.

30. אין מדובר בסעיף הרלוונטי לעניינו, ומשכך אין ולא היה מקום להרשיע את המערער בעבירה על סעיף זה.

---

### עמנואל ויזר, אב"ד קשלוס רוני (אהרון), חב"ד

צפיר נגבי, חב"ד

31. קראתי את פסק דינם של חבריי ואני מסכים לתוצאתו.

32. יחד עם זאת, לאור העובדה שחבריי מצאו לנכון להתייחס בקצרה לכלל 36, לא אוכל לפטור את עצמי בלא כלום. עמדתי בעניין זה שונה מעמדת חבריי.

33. כלל 36 קובע כי:

"לע יעני יזכר דני אדם בכלים משפטיים לרבות וכו' עם כיווץ ויחיד לרוב מניח איתי אדם בעמד